

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Égész évre 10 frt — kr.
Félévre 5
Negyedévre 2 50
Egy órára 1
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többesr
hirdetéseknél az arányos áron vétetnek föl. Bélyegdíj ma
den külön beiktatásért 30 kr.

A szeszadó.

Debreczen, máj. 13.

Még tegnap is a szesztermelés megosztásán folyt a vita a képviselőházban. Már régen ostromolják a kormányt szeszgyárosok és mezőgazdák, hogy az Ausztriával kötött egyezségben Magyarország részére kikötött szeszmenyiségből hány hektoliterre adjon engedelmet a miniszteriun a nagygyárosoknak és mennyire a gazdasági termelőknek. Ideoda huzzák a takarót, mely nem elég nagy, hogy mindegyiknek elég jusson belőle. A mit az egyik kap, a másik veszti, a maga emberségéből pedig egyik sem tud megélni. A nagyipar kukoricából, a mezőgazdasági gyárak leginkább krumpliból főznek, mind a kettő arányt, amennyit a kormány az ő részére kiutalt. Nyeresége mindeniknek biztos, annak a mennyiségnek az arányában, a melyre engedményt kapott. Következésképpen ez a kontingentálás úgy a nagy gyárra, mint a kisebbre, közvetett állami szubvenczió jellegével bír. Fizeti ezt közvetve a nagyközönség, a fogyasztó. Oka pedig ennek a mindenesetre egészségtelen állapotnak az a körülmény, hogy Magyarországon az államkincstár a korcsmáros, kinek a regálebérlő csak csaposa. Kormány és törvényhozás tehát így okozkodnak: annyi szeszt szabad csak termelni, amennyinek az állam vevője az adóban megszabott ár mértékével. Ezt azután korcsmárosaival kiméreti,

Voltaképpen tehát Magyarországon a szeszre nézve épp oly monopólium van, mint a dohányra: ott is a dohány engedélyeket a minisztérium osztogatja, a termést beváltja s trafikjaiban elárulja. Mégis a dohánytermeléshez többen jutnak, mert az földművelés; a szesztermeléshez pedig kevesen, mert gyári ipar.

Ez az egész rendszer alapjában hibás. Benne tisztán az állam pénzügyi érdeke dönt. Sem az ipar tökeletesedése sem az iparos szorgalma nem számít semmit, mihelyest bizonyos kontingens részére biztosított. Arra nincs tekintet s e rendszer mellett nem is lehet, hogy, bár szabályok szerint és felügyelet alatt, az államnak minden polgára üzhesse azt az ipart, melyhez ért s melyből hasznot remél. A helyes közgazdasági fölfogás azt kívánná, hogy ebben az elszegényedett országban minél több ember jusson keresethez, mint nagyvagy kis vállalkozó, mint alkal azott szakértő vagy rendes munkás s akinek nincs is szeszgyára vagy üstje, törkölyét szilváját, krumpliját, árpáját, kukoricáját vihesse a szeszfőzőbe eladni, vagy onnan hordasson moslékot, vagy mindjárt a szeszfőző mellett legyen hizláló, mely rendes vásárlója legyen a marhának. — Szóval, a kötött ipar, melyet az állami regálemonopólium von maga után s a kontingentálás, mely kizárja a szabad vállalkozást és a kis üstöket, nemcsak szeszfőzésre, hanem az egész ország köz-

gazdaságára, termelésre és fogyasztásra egyaránt csapás.

Mert miért tiltották el a kis üstöket? Igazában a kis üst nem egyéb, mint mezőgazdasági házi ipar, minden falunak haszon, a hol szőlő, gyümölcs vagy krumpli terem. Eltiltották, mert a fináncnak sok dolgot és gondot adott, s könnyebb ellenőrizni egy nagy gyárat, mint száz vagy ezer kis főzőt. A kincstár magának volt takarékos munkában és költségben, kárára az egész nemzetnek. Természetesen, a mint eltörülte a kis üstöt, azt a mennyiséget is a gyáripar osztotta föl maga között. Kétségkívül a gyáripar is közérdekű, az is csak mezőgazdaságtól veszi a terményt és állatot, munkásoknak ad kenyeret s az államnak legjobb adófizetője. Hogyan is volna a regále gazdálkodással összeegyeztethető, hogy minden faluban legyen egy-két szeszfőző, ki terményét oly komplikált módon számolja el a fináncnal és a regálebérlővel?

De ez a fiskálitás megölője a magyar közgazdaságnak: az állam bevételei, igaz, hogy nőnek s jövedelmei arányában kiadásai is évről-évre ijeszten szaporodnak, de ha mindenre, a mi termelés, szállítás, kereskedés és fogyasztás, az állam a fővállalkozó s mindenben a maga hasznát tekinti főcélnak — a nemzet elsovad, gazdasága pusztul, népe elszegényedik és kivándorol.

A kerti lak.

— A »Debreczen« eredeti tárczája. —

Írta: **Heiman Jenő.**

Folyt. és vége.

III.

3 hét elmúlt. Zoltán a kert hátsó végén emelkedő dombra épült kerti lakba hurcolkodott. Makacsan kitért minden különös előzékenység előtt s elvét, hogy »nem kívánt zavarni, de nem is akart zavartatni« szilárdan szem előtt tartotta.

Az első hét alatt Magda kalauzolása mellett megtekintette a gazdaságot. Ilyenkor a gazdasszonyt sok szép s kedves dicsérettel halmozta el, különben pedig hideg s udvariasság maradt. Sohasem felejtette el a »Magda nagysám« czimzést, tehát a leány csakis a »Doktor ur«-nak válaszolhatott.

Minden délelben anyja szobájába látogatott, ahol mint fia s orvos a legfigyelmesebben viselkedett. Az apa esténként a kertben is találkozott vele s az orvos fiával már megbeszélte volna, ha őt nevetni vagy legalább mosolyogni látta volna. De ez a komoly, komor, magába zárkózott viselkedés sehogy sem tetszhetett az öregnek, sőt aggodalomra, félelemre is okot adott.

Második heti tartózkodása alatt megváltozott életmodora. A gazdaság iránti

érdeklődése kialudt; többnyire a szomszéd városba hajtattott, kocsiját ilyenkor üresen küldte haza, maga pedig 2—3 nap mulva, állítólag — mert senki sem látta — bérkocsin éjjel tért vissza s a kerti lakba zárkózott. Másnap délelben meglátogatta apját, anyját; majd ismét a városba hajtattott, 1—2 napig maradt ott, hogy mint ezelőtt, észrevétlenül haza térjen.

A kastélyban megszokták a dolgot; különben is senki sem kívánta e miatt kérdőre vonni.

Elérkezett a harmadik hét vasárnapja is. Zoltán éjjel érkezett haza s szokás szerint a kerti lakba vonult vissza. — Délután dr. Fried, a házi orvos érkezett a kastélyba, hogy — mint mondta — fiatal kollegájának látogatását viszonzozza. A kerti lakhoz ment tehát, hol rögtön be is bocájtattott.

Kevéssel a szokásos köszöntések után így szólt dr. Fried:

»20 év óta szüleimnél házi orvos vagyok s ön mint orvos, jól fogja tudni, hogy ily idő orvos és paciens közt oly viszonyt terem, melyet »a ház barátja« kifejezés sem jellemez eléggé. Mint szüleinek, mint önnek, mint mindazoknak barátja, kik önhöz közel állnak, kiknek kedves és drága, jogosan vélem önt, a ház egyetlen fiát kérdezhetni: mit akar elérni itteni rendetlen életmódjával?»

»Kedves kollega ur« — válaszolá Zoltán

— »azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy felhozott indokait teljesen méltányolhatom, sőt azt is megengedem, hogy e kérdés feltevésére hivatva is van; de mindezek daczára én arra válaszolni nem fogok.«

»Akkor tehát magam felelek kérdéseimre. Hallgasson meg, s ha nem beszélnek egész helyesen javítson szavaimon.«

»On oly sok élvezettel, oly kellemesen, oly ügyesen s oly gyorsan élt a fővárosban, hogy ma 26 éves korában az élet szép, kellemes, vonzó, költői oldalával önmagára nézve vonzó képességét nem gyakorolhatja. Ezen blazirt állapotban elhatározza, hogy haza tér szüleit viszontlátani, remélvén, hogy szülőhelyén, a szülei ház szeretetteljes melege alatt ismét feltalál olyasvalamit, ami az életet kedvesé, kívánatosá varázsolhatja.«

Meg is érkezik haza, de itt elzárkózik mindazok elől, kik önmagára jótékony hatást gyakorolhatnának. A szomszéd város korcsmáit és lebujaikat ellenben szorgalmasan keresi fel, s ott napokig dőzsöl, teljesen lerészegedik, s ilyen állapotban éjnek idején viteti magát haza.

S tudja mi követi ezt az állapotot? — az öngyilkosság!

»Ki árulta el gondolataimat!?»

»Orvos vagyok, s megfigyeléseim és az önről kapott információim alapján ütőerének megtapogatása nélkül megállapítom a diagnó-

Debreczen, május 15.

Három új inkompatibilitás. A képviselőház elnökehez tegnap 3 inkompatibilitás bejelentés érkezett. Az első Markó Márton budapesti szabómestertől ered. A Lánosz Leó ellen szól, mint a vagonkölcsönző részvénytársaság elnöke, mint a salgó-tarjáni kőszénbánya-vállalat igazgatója és mint a rimamurányi részvénytársaság igazgatósági tagja ellen, mert e vállalatok állandó üzleti összeköttetésben vannak az állammal. A másik levél Gajári Ödönt jelenti föl. Nagy Gábor budapesti cipész jelenti, hogy Gajári Ödön igazgatósági tagja a Nobel-féle dinamit-gyárnak, amely a hadügyi kormány szállítója s felügyelő bizottsági tagja az Athenaeumnak, amely a kormányfővel van állandó üzleti viszonyban. A harmadik följelentő Sági Adolt nyomdász, aki Műnőch Aurélt, a Paragon igazgatóját, a hernádvoiyi vasút felügyelő és a zsitvögyi igazgatósági tagját jelenti föl.

Ugron G. a szentesi függ. kör disz-elnöke. A szentesi függ. part vasárnap délután gyűlést tartott, amely fölhaborodással vette tudomásul az Ugron ellen indított házszabót. S i m a F. indítványára a gyűlés Ugron Gábor személye iránt való törhetetlen, szilárd ragaszkodását fejezte ki sőt a függ. kör diszelnökévé választotta. Elhatározta továbbá a gyűlés, hogy Ugron arcképet a partkör számára megfesteti s nagyobb ünnepség keretében fogja leleplezni.

A delegáció. Az osztrák delegáció költségvetési bizottságában tegnap tartotta G o l u c h o v s z k y Agenor gróf a külügyi helyzstre vonatkozó expozitát, mely valamivel hosszabb parafrázisa a Szombaton a budai királyi palotában elhangzott királyi beszédnek. Az osztrák bizottságban a külügyminiszter szaraz üres politikai enuncziációja teljesen hatás nélkül maradt. Nemi feltűnést csak az a kijelentése keltett, hogy a kormánynak minden körülmények között gondoskodnia kell a monarchia védképességéről és nem szabad sohasem elfelejteni, hogy a legbekesebb konstellációk között is mindazáltal bekövetkezhetnek oly események, melyek alkalmassak volnának, hogy nagyhatalmi állásukat érintethet és amelyek ez okból nem találhatnák benőnket készületlenül.

Ez a misztikus kijelentés amolyan fekete pontokkal való fenyegetés, mely azonban nem egyéb üres fenyegetésnél és csak arra való, hogy a k ö v e t e l t m i l l i ó k a t a

delegáció minél hamarabb szavazzam meg.

Képviselői kör. Barabás Bela a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt tagja vasárnap folytatta beszámoló körútját Doboz községben. Ez alkalomra Bartha Miklós kerületéből Gyuláról, vagy 100 függetlenségi választó jött Dobozra, a Bartha-párt elnökének Kovács Lajos ügyvédnek a vezetése mellett, hogy rokonszenvéket nyilvánítsák ki a Kossuth-párt iránt, amely egyszersmind rosszalás Bartha Miklóssal, illetve Ugronékkal szemben. Barabás is nyilatkozott Ugronékról, és kijelentette, hogy köztük és a Kossuth-párt között a z e l v k ö z ö s s e g m e g s z ü n t é s az együttműködés lehetlenné van téve.

A képviselőház ülése.

Tegnap, Máj. 14., a Házelnöke Perczel a szombati jkv. hitelesítése és a kérvények beterjesztése után bemutatta

1., Munkácsy Mihályné levelét, amelyben férje halála alkalmából tanusított részvételért fejezi ki a Háznak köszönetét,

2., G u l l n e r Gyula belügyminiszteri államtitkar abonyi újra megválasztott képviselő megbízó levelét. Aztán rátértek a napirend szerint a s z e s z k o n t i n g e n s r ö l szóló törv. javaslat részletes tárgyalásának folytatására.

Az 5. §-nál

R a k o v s z k y István az 5. szakasz 3. bekezdéséhez nyújtott be módosítást, hogy ama rész után, mely 5000 hektoliter meghalad 15 százalék, 10.000-ig 20, ezentul 25 százalék, 30.000-en felül pedig 30 száza ék tételessék.

L u k á c s László pénzügyminiszter nem fogadta el a módosítást, mert a módosítás az ipari szeszgyárak amugy is nehéz helyzetét még inkább megnehezítené.

A többség az eredeti szövegezést fogadta el.

A 6. §-nál — ismét

R a k o v s z k y István indítványozta, hogy az egész 9000 hektoliter az ipari szeszgyáraktól vonassék el, az ár 40 és 50 koronában állapítassék meg s 40.000 hektoliterre ne adassék megváltás. Ha egyik indítvány sem fogadhatnák el, azt javasolta, hogy különbség

tételessék az ipari és mezőgazdasági megváltás közt.

L u k á c s László pénzügyminiszter védelmezte a törvényjavaslat rendelkezéseit s — mint mondá — az intézkedések az eddigi állapotok javítására szolgálnak.

A szakasz a többség változatlanul fogadta el.

A 7. §-nál

L u k á c s László pénzügyminiszter a második bekezdésnél azt a módosítást terjesztette elő, hogy az illető termelési időszak lejárása után adassék ki a jutalék.

R a k o v s z k y István méltánytalanul tartja, hogy 70.000 forint kárpótlás a mezőgazdák superbonificatiójából vonassék le. Ezzel szemben indítványt terjesztett be, hogy a fizetendő összegek az államkincstart terheljek.

L u k á c s László pénzügyminiszter nem lát indokot arra, hogy ez a külön teher az államkincstára tételessék, minthogy a bonifikáció amugy is a kincstart terheli. Az indítványt nem fogadta el.

A többség a javaslatot eredeti szövegében fogadta el.

A 8. §-nál

V i s o n t a i Soma polemizált Mezei Mórral s kétségbevonja, hogy a szabadelvűség csak bizonyos társadalmi körök igényeinek kielégítését kell, hogy kepezze. A 8. §-t Gajári Ödön a pénzügyi bizottságban szegedi szakasznak nevezte. Már pedig egy törvény csak az egész országra szólhat s nem egyes érdekkörök kielégítésére. Ez a szakasz egy szegedi gyár kedvéért készült, melynek igazgatósági tagjai itt vannak Budapesten. A szakasz nincs megvilágítva az indokolásban. Felvilágosítást kér abban az irányban, hogy az intézkedéssel járó gyanúsító hírek megcáfoltatassanak.

L u k á c s László pénzügyminiszter elismeri, hogy az indokolás hiánya hiba volt, de ez csak azért van, mert benne oly egyszerű dolog rejlik, melynek indokolására nincs szükség. A §-t épp úgy lehet szegedi szakasznak nevezni, mint gyöngyösi szakasznak, minden olyan helyről el lehet nevezni, ahol a megfelelő feltétellel levő gyár van. Ismeretli a szegedi gyár viszonyait. A gyár közbe-közbe egyszer egy évig, aztán két évig s aztán ismét egy évig szünetelt. Kimutatja azon intézkedések szükségességét, melyeket a gyár megmentése érdekében tettek.

G a j á r i Ödön személyes kérdésben

zist. Mar most csak az a kérdés: akarja-e, hogy meggyógyítsam? Igen, vagy nem! Ha nem, akkor érteni fogja, hogy kötelességem apjával betegséget tudatni, sőt valamiféle katasztrófa bekövetkeztetéséről jó eleve figyelmeztetni.

»Kollega ur, e barátság által sugalt fellépése s pszichológiai eles látását tükrözteti vissza.

De hát megakar gyógyítani? Ismeri a betegség szülő okát?

»Az ok egészen mellékes, a diagnózist minden habozás nélkül kimondhatom, neve: életuntagság.»

S gyógyíthatónak tartja e betegséget, dacára annak, hogy összetört, szétzuzott szívem okozta? Tudja meg tehát, hogy szerettem oly hévvel és oly melegséggel, a mily hatalmas felángolásra az emberi szív egyedül csak egyszer képes. 2 évig hittem, biztam benne. Ezen idő alatt vele képesoltam össze egész énémet; szívet és lelket, akaratot és álmot, reményt és vágyat, gondolatot és érzést, mindent, de mindent vele forrasztottam össze, s ekkor bizonyodik be, hogy egy kaczer nőnek estem áldozatul, kinek semmije — legfeljebb játékszere voltam.

A tobzódás karjaiba vetettem magamat, mert tudtiram akartam szívem feljajdulását. Gyorsan igyekeztem elni, nehogy sokáig eljek; felejteni kívántam s ez sikerült is. — Két év után el is felejtettem, de szívem halott, egy kiégett kráter, mely se szeretni se gyűlölni nem tud többé.

»Tagadhatlan komoly baj, ha minden erzés forrása, csirája halott. Kegyed ellenben csak 26 éves s e korban joggal remélhetni, hogy a kráter alatt még láva is van.

Fiatal barátom, ön paciensem s holnap már meg is kezdhetjük a kurát; addigra is jó nyugodtam!

E szavak után elhagyta a vendég a kertilakot.

Zoltán szobájában maradt s fontolgatva, gondolkozva, mérlegelve járt egy óránál is tovább fel s alá; ezután pedig — időközben két óra lett — befogatott, a városba hajtattott... a kocsi pedig üresen tért vissza.

Másnap a kora reggeli órákban dr. Fried a kastélyban termelt, hol szomorú csalódásnak vette fellépése eredménytelen voltat.

Magdát felkerekve tudatta vele észlelteit nézetét, hogy — mint mondá — a háznak legalább egy tagját a katasztróhára előkészítse.

Elmondotta Magdának mily magatartást kövessen, ha Zoltán a mérég pohárral akarna életének véget vetni, »mert« — fűzte hozzá — »ez lesz a dolog vége, még pedig itt tartózkodásának utolsó tében. Különbben igyekezni fogok terveit meg tudni, miért is szigoruan megfigyeltem s ha nagysád bátran, utasításaim szerint cselekszik, akkor talán sikerül majd Zoltánt a halál torkából kiragadni.»

IV.

Magda megrendült! Erejének legnagyobb megfeszítésével volt csak képes a hallottakat titokban tartani. Nem tudta teljesen felfogni,

átérteni az orvos szavait s szanakozással gondolt Zoltán borzasztó lelki tusájára; e számalma azért is növekedett, mert egy leány iránt érzett mély szerelme marczangolta szét szívet!

»Nem volt tehát hideg, érzeketlen — gondoá — tudott tehát szeretni, sőt szerelt t t is, s óh ha még egyszer tudna szeretni, akkor a teljes felgyógyuláshoz vezető ut is megvolna!»

Az éjt is ébren töltötte. Álom nem zárta le szempilláit! Csakis Zoltán s a felőle halottak foglalkoztattak gondolatait. Szíve majd meghasadt abbéli bánatában, hogy Zoltán fiatal, reménydus elele ily tragikus véget erjen. S nem jött mentő eszméje, mentő gondolata!

Nyomasztoan nehezedett reá a szobalevegő, kentre néző ablakot kinyitva, kihajolt, hogy az éji hűvösségben üdülést nyerjen.

A kert dombján magasló kertilakot mély sötétség burkolta körül. — Néma csend uralkodott a tájon, melyet ép most szakított meg a közeli falu toronyórájának kongása! Éjfél ütött!...

Ekkor távoli kocsizőrej rázta fel Magdát a melázásból! Figyelni kezdett s hallotta a kocsi t a kastélyt megkerülve a kert hátsó ajtaján behajtani. Junó halkan ugatni kezdett de ismét elhallgatott, tehát — gondolá — csak ismeretes személyek érkezhettek; erősebben nyitotta ki szemeit, hogy a sötétségben keresztül hasson.

Es tényleg felismert egy állni alig képes embert, a mint egy másik férfitől vezetve a

Visontai Somával szemben kijelentette, hogy csak közérdekből szólalt fel a pénzügyi bizottságban s tiltakozik az ellen, hogy mást feltegyenek.

Visontai Soma kijelenti, hogy teljesen távol állott tőle minden inszinuáció.

Polónyi Géza a pénzügyminiszter intenczióit helyesen tartja, de rámutatott arra, hogy a mezőgazdaság károsodni fog és károsodik az állam is. Megnyugtatót kér, hogy a 600.000 hektoliter kontingens nem oly czézből adatik, hogy ezt a gyár eladhassa. Ha hozzáteszi a szakaszhoz, hogy ez a kontingens el nem adható, akkor a szakaszt elfogadják. E vinkulum nélkül ilyen nemzeti ajándékhoz nem járulhat hozzá.

Rakovszky István csatlakozott a Polónyi nézeteihez. A 8. §. az 1888. és 1897-iki törvény rendelkezéseivel homlok-egyenest ellenkezik. Indokolást nem talált. — Utána jart a dolognak s megtudta, hogy a gyár csak formaszertart működött. Mikor a szeszgyarak felszöktek, akkor egy képviselőt fognak meg elnöknek, és sikerült ezt a teltét létrehozni. Még a Polónyi feltételei mellett sem fogadják a szakaszt. Ismerve a haz hangulatát, amikor részvenytársaságról, dividendákról, igazgatósági tagságról van szó, nem kéli, hogy elfogadják a szakaszt, tehát azt a pótlást javasolja, hogy ezen szeszföldekre a törvény 5. §-nak hatálya nem terjed ki. Nem akar nemzeti ajándékot adni Kohnernek.

Mezei Mór személyes kérdésben mondja: hogy azt hitte, hogy Visontai a szocialista, s most úgy látszik inkább klerikális.

Polónyi Géza: No spiritus liberalizmus. (Zaj balfelől: Rabbinarius!)

Visontai Soma azt feleli, hogy Mezei Mór mindig csak a gazdag zsidók érdekeinek képviselésével szerepel, mint liberális.

Meszlényi Pál felvilágosításokat kér a szeszgyarak bírságolásának mértékéről.

Lukács László pénzügyminiszter kijelentette a törvényhozás előtt, hogy a Polónyi felszólalásának megfelelően a szeszkontingens eladása nem fog megtörténni s a Rakovszky módosításának megfelelő módosítást terjeszt elő. A bírságra nézve régebben volt eljárás folyamatban jövedeki kihágás miatt. de a bíróság felmentette. Nehogy félreértés legyen, megjegyezte azt, hogy nincs kizárva, hogyha a gyár a felemelt kontingens dacára, sem prosperálhat; az szétosztatikja mezőgazdaságiak közt.

A többség aztán a szakaszt a miniszter módosításával elfogadta.

A többi szakaszokat hozzászólás nélkül fogadták el s a javaslatot harmadszori olvasásban mai ülés e tűzték ki.

Szünet után az elnöki széklet Daniel Gabor foglalta el következett a tőzsdeadóról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Elnök jelentette hogy a javaslat tárgyalására a pénzügyminiszterium részére szakkérdésekre Bakonyi miniszteri osztálytanácsost jelentették be.

Szabó Imre előadó ismertette és ajánlta elfogadásra a törvényjavaslatot.

Rakovszky István, általánosságban, a javaslat rendelkezéseit, olyanoknak tartja, melyek hivatva vannak a helyzeten segíteni. A tőzsdeadó behozatala az adóterhek egyenlősítését célozza s mégis a liberális párt szegült hosszú ideig ellene. A javaslat emiatt késést s jött létre csak ilyen enyhe formában. Különbözik a tőzsde kinövéseit nem lehet adóval kiirtani, azt csak rendszabályokkal lehet.

A Mezei Mór féle liberalizmus szabadkőműves bankliberalizmus. Ha mindent megbevegyeznek itt, mindenne ami a börzeérdek ellen van, azt mondják, hogy klerikális, le kell egy-zer számolni azokkal a szabadkőművesekkel. (Nagy zaj balfelől: Helyeslés a néppárton.)

Visontai: Ehez a szabadkőműveseknek semmi közük.

Rakovszky kérdezi, hogy mely páholy nevében szól.

Határozati javaslatot nyújt be az áruforgalom megadóztatása és a tőzsdeüzlet suajályozására. (Zajos éljenzés a néppárton.)

Visontai Soma személyes kérdésben kijelenti, hogy nem szólott közbe egy páholy nevében sem, hanem az igazság nevében.

Mezei Mór személyes kérdésben kijelenti, hogy büszke rá, hogy szabadkőműves és liberális. Rakovszky olyan dologhoz hezédit, a mihez nem ért.

Rakovszky István azt mondja, hogy ő hívó ember s akkor nem engedí meg semmitéle klerikálisnak, hogy gyaousítsa. (Éljenzés a néppárton.)

Elnök, miután az idő előrehaladt, a vita folytatását a mai ülésre tűzte ki.

Ülés vége 1 óra 45 perczkor.

A háboru.

A burok ellenállás nélkül adták föl Kroonstadot. Roberts lord meglepődött, mikor bevonult az elhagyott városba, mert azt hitte, hogy a burok erős védelemre készülnek, s csak pár nappal ezelőtt még az jelentette az angol fővezér Londonba, hogy a burok Bochrand és Kroonstad között sanczokat ásnak s nagy csatára készülnek. Hogy a burok ily hirtelen s minden veszteség nélkül kiürítették Oránzs második fővárosát, nem lehet egyszerű megfutamodás, hanem tervszerű visszavonulás, vagyis az a taktika, amelyet a burok már a paardehegyi katasztrófa óta folytattak. A tulnyomó számú angol sereggel a jobbara sik vidéken nem szálltak szembe sehol sem komoly csatára; azok a harcok, a melyeket Roberts Kroonstadig vivott, jeleöntektelen ütközetek voltak. Kroonstadnál sem hagyák el a burok régi taktikájukat, visszavonultak, hogy olyan helyre csalják az ellenséget, a mely az ő harci módjuknak jobban kedvez. Roberts jelentése szerint Botha és De Wette tábornokok a Vaal folyóhoz húzódtak vissza Traansval határára, ahol Steyn ellenállásra készült. — Egy jelentés kiemei, hogy Steyn elnök az oránzs burok egy részével nem ment északra Botha tábornokkal, hanem keletnek fordult Lindley felé, a melyet Steyn Oránzs állam új fővárosának jelölt ki. Ebből Londonban sokan azt követeltetik, hogy a burok közt meghasonlás van, a legtöbbben azonban azt hiszik, hogy ez az oránzs bur sereg a vynburgi hegyek közt lévő burokkal akar egyesülni, hogy aztán a hátában nyugtalanítsák Robertset s megállásra bírják a nagy angol sereget.

Londonban nagy az öröm Roberts lord gyors előnyomulásán: a legtöbbben most azt hiszik, hogy Robertset Pretóriáig most már alig tudják föltartóztatni a burok; vannak azonban sokan, a kik meg vannak róla győződve, hogy az igazi nagy háboru még csak ezután jön.

Táviratok.

A háboru.

Kroonstadt, maj. 13.

A lovas-zászlós átadta a várost Roberts lordnak. A burok visszavonultak a Val folyóhoz, ahol első sánczolja k magukat.

V.

Ujból elmúlt három hét. Magda, a katasztrófa következtében tifuszba esett. Zoltán teljes képességet és gondoságát kezelésének szentelte, s a beteg már lábadozó felben van.

Zoltán élénken lefestette maga előtt a katasztrófa keletkezését. Esméletlen állapotban zuhant asztalát felborítva a küszöbre, és az asztról így leeső égő gyertya borította lángba a kerti lakot. A történetekről különben dr. Fried is felvilágosította.

Paciensójenek lázas kepelődései egy igaz, romlatlan, tiszta leányiszvet tárt fel előtte, a mi üdítő harmatként hatott szívére. E harmat szolgált megsebzett, beteg szívnek balzsamul. — Nem hajtattott többé a városba; nyajas, szeretetteljes lett szülei iránt, lakosztályul elfogadta a szürke szobát, izlésesnek találta ifjusága kedvenc éleleit és elhatározta, hogy Magda első sétakocsizását négyes fogatban rendeli.

»Tudjátok kedves szüeim! — mondá a harmadik hét végén — azt hiszem legokosabb lesz, ha megnősülök. És ha nem kívánjátok szívem hajlamát zavarni, akkor kedves apám kérd meg számomra Magda kezét.»

És az öreg Barcsay, most látta orvos fiát először kedélyesen, boldogan mosolyogni »és lám megtaláltuk a kráter alatt szunnyadozó lavát! — véte dr. Fried.

hátsó kerti ajtón belép, a dombon nagy nehezen felfelé halad, s a kerti lakba tér. A jőzön ott gyertyara gyújtott s Magda meghökkenve látta, hogy Zoltán teljesen lerészegedve, eszméletlenül tért vissza a városból.

Elegel, sőt sokat látott! Visszahuzódott az ablakból. A látvány undort, utálatot keltezt benne; »ily mélyen nem szabad Dr Barcsay Zoltánnak süjnedni; a szülei hazat pedig sokkal szentebbnek kell tartania, semhogy ily jelenet színhelyévé tegye!«

Sokáig elmélkedett magában. Arra gondolt, hogy mint egykori játszótársnő és barátinő nem kellene-e Zoltán elé lépnie s alacsony, meltatlan, szegyeteljes tettét szeméretvenni; a fölött tanakodott, hogy a Barcsayéktól élvezett jótétemények nem kötelezik-e aktív szerepésre, hogy jölteví fiát, egyetlen gyermekét megmentse; elgondolta, nem hatna-e irkánt Zoltán megsebzett szívére, arra a tág térre utalás, melyen mint orvos a humanizmust gyakorolhatja, a fölött elmélkedett...

De sötét szobája falán egyszerre viszszaükrözödik egy tűzláng képe. Ijedten felugrik, a kert felé tekint s »Istenem a kerti lak lángokba borult! kiáltással, az ablakon kiugrik, atfut, nem... attör udvaron-kerten s a kerti lakhoz ér, melynek második szobája már lángokban áll. A lángok mohón nyaldosták a redves, száraz fabázat, csak még néhány pillanat — és befejeződik a pusztulás.

Magda azonnal felismerte a helyzetet.

»Zoltán csakis a második szobában lehet, képtelen a veszélyt felismerni, képtelen onnan menekülni!«

Vakmerően felrántja az ajtót, athalad az első szobán, melynek gerendáit a tűz már szintén megkapta, a második szobába a lángtengerbe igyekszik hatolni, »mert ott benn van Zoltán«, kit a szeonyes, borzasztó haláltól meg akar meg kell mentenie; de itt a küszöbön egy testre akad. »Ez Zoltán, ez csak ő lehet!« s a legnagyobb kétségbeesés által fokozódott erővel megragadja a holtnak tetsző alakot, kiviszi a lángtengerből s alig ér a t herrel a szabadba, a kerti lak rommá dől, s a tűz már csak az összetört gerendázon táplálkozhatik!

A tűz okozta viláosság a kastély lakosait is felkeltette. Mindenki a katasztrófa színhelyére sietett. Apa és anya kétségbeesve jöttek oda, s kezeiket tördelve flukra kiáltottak.

Juno szomorú vonítása hangzik el ekkor a domb lábán, s az öreg a hang után indulva a hű kutya által őrzött két emberi testre bukkan. Egy női alak fel is emelkedik... Magda volt!

»Apa — tovább lehetetlen. — Ez itt Zoltán — ájultan. — Égett a kerti lak — jókor jöttem; — megmentettem. — Vegye oltalmába!« — Tovább nem szólhatott, phisikai és lelki erejének megfeszítésétől kimerülten ájultan rogyott össze.

London, máj. 14.

A Mafeking fölszabadtására rengelt hadoszlop, a melynek, előrehaladását és össze-tételét az angolok titokban tartották, mára vagy holnapra várják, Mafekingbe, ahol már csak péntekig van élelem.

London, máj. 14.

Roberts lord olyan gyorsan termelt Kroonstadt előtt, hogy a buroknak nem volt idejük arra, hogy a vasutat szétrombolják. Az élelmet és a municiót, amit kocsin elvihettek, elvitték, amit már nem tudtak elvinni azt fölgyjúttak.

French már pénteken este Kroonstadt közelében volt. Szombaton délelőtt tizenegy órakor a kroonstadt-i község tanács a Vaalfolyó északi partjára ment és ott átadta a város kucsaát az angoloknak. Roberts a szoktnál nagyobb ceremóniával vonult be a városba, ahol sok embert, köztük idegeneket is, foglyul ejtett.

A burok, akiknek létszáma nyolc ezer ember volt husz azyuval, állítólag elhatározták hogy földadják a küzdelmet. A foglyok azt mondják, hogy a szabadságukat ugyanis elveszítették, miért áldoznak föl az életüket is?

Roberts be-onusákor a holland elem nagyon tartózkodó volt. A burok állítólag Heilbron-nál nagy ellentállásra készülnek.

London, máj. 14.

A Times jelenti Kroonstadt-ból 12-iki kelettel: Hir szerint Krüger enők Lydleburgba szándékozik menni, míhelyt Steyn elnök, a ki e hónap 11-én Botha tébornokkal elhagyta Kroonstadtot, hozzá érkezik. Ugyanennek a lapnak jelenti Lurenco-Marquezból tegnapi kelettel, hogy hir szerint a pretóriai volksraad zárt ülésen elhatározta, hogy Transzvál minden lakosának, bármily nemzetiségű, a módosított haditörvény rendelkezései szerint támogatni kell a burokat a köztársaság megvédésében.

H I R E K .

Hajduvármegye közgyűlése,

Debreczen, máj. 16.

A bizottsági tagok lassu gyülekezése miatt 10 óra előtt valamivel nyithatta meg csak az ülést gróf Dé g e n f e l d József főispán.

A gyűlés első tárgyát az alispán mult évről szóló jelentése képezte a vármegye állapotáról.

A jelentés után U. Szabó Mihály szólalt föl s kifejtette, hogy a jelentésnek az erdőügyre vonatkozó részével nem ért egyet, mert például Bőszörményre az állami kezelés nem előnyös. Kéri, hogy e nézetnek a jegyzőkönyvbe vételével adassék kifejezés.

Elnök a nézetnek jegyzőkönyvbe vételét nem tartja helyén valónak, mire felszólító indítványozza, hogy a jelentésnek ez a része töröltesse.

Ezt az indítványt sem fogadták el, hanem a jelentést tudomásul vették a maga teljességében.

Ugyazintén tudomásul vették alispánnak ez évi időszaki jelentését is.

Az országos törvénytár által megküldött törvények kihirdetettek.

A belügyminiszternek leirata a H.-Bőszörményi városi takarékpénztárnak a tak. pénztár 1898. évi mérlegében kétes követelések czimén szereplő 46,896 frt 12 krnak a jövő évi mérlegből törlesztés elrendelő határozatát jóváhagyó s Szy Zsigmond könyvelő által felelőztetett vármegyei határozat tárgyaiban, úgy szól, hogy e kétes követelést leírni nem lehet, mivel tartalék alaja nincs a tak. pénztárnak. A közgyűlés a belügym. e határozatát tudomásul vette.

A keresk. miniszternek a czeméntgyártmányok ügyében s H.-Bőszörmény város s Debreczeni utcájának kiépítése tárgyában kelt leirata, illetve jóváhagyása tudomásul vétetik.

A h.-hadházi tűzkárosultak részére a közgyűlés segélyt szavaz meg.

A vármegyei közgyűlések idejére illetve számára vonatkozólag alispán azt javasolja, hogy ezután úgy mint 86 előtt, évenként csak 2 rendes közgyűlés tartassék 4 helyett, egyik tavasszal a mult évi számadás átvizsgálására, egyik ősszel a jövő évi költségvetés előterjesztésére.

A közgyűlés a javaslatot elfogadja. A keményseprői iparról szóló pótszabályrendeletből kiemelendő, hogy a hat kerület helyett a szab. rendelet jövőre 9 kerületet állapít meg a vármegyében.

A közgyűlés a javaslatot elfogadja. Szabolcsmegyének a pálinkaivás korlátozása, Hontmegyének a Diak otthon ügyében kelt átirata pártolólag vétetik tudomásul, Kolozsvárnak a Munkácsy Mihály emléket megörökítő képzőművészeti alapítvány ügyében kelt átiratát szintén pártolólag veszi tudomásul a közgyűlés s az alapítványhoz 100 koro naval fog a vármegye hozzájárulni.

Csege községben Simon Ferenczet esküdtnek választották. A választást id. Simon F. megfélebbzte. A közgyűlés vizsgálatot rendelt el ez ügyben s az iratokat kiadja a b.-újvárosi főszolgabírónak.

H.-Samson községhezának, illetve az az előtti térnek éjjeli világítását a községi képviselőtestület egyik határozata beszüntette. E határozatot megfélebbzték s a közgyűlés a felebbezők javára, a képviselő testületi határozatot megsemmisítette.

Több községnek kisebb fontosságú ügyeiben hozott határozatok után a főszámvevői jelentéseket hallgatták jóváhagyólag végig s intézkedtek a tisztviselők szabadságolási ügyében. A gyűlés már 11 órakor véget ért.

Mindenesetre érdekes dolog, hogy egy 39 pontból s ugyanannyit kitevő számvevői jelentésből álló vármegyei közgyűlés rövid egy óra alatt is befejezhető.

A formalitas igazi megtestesítője Hajdu vármegye közgyűlése. Most elfogadták az alispán ama javaslatát, hogy évenként csak 2 rendes közgyűlést tartassék.

A bizottsági tagok rettenetes olcsón kapják a méltóságukat. Mert nem leketetlen, hogy rendkívüli gyűlés egyáltalán nem fog tartatni s így a bizottsági tagok id-je legfeljebb évenként 2 ó r a h o s s z a t vetetik igénybe.

A központ nagy szellemi s erkölcsi erejéről tesz mindez bizonyosságot s arról, hogy a Sipka szorosban minden rendben van,

* **Az alsó szabolcsi tiszai armenititő társulat palotája.** A társulat legutóbbi közgyűlésén a 6. sz. határozatban foglalt javaslatnak e fogadásával a társulati közgyűlés a Széchenyi hica 46. sz. alatti házastelek megvételét — a társulat hivatalos helyiségeinek felelőse céljából, elhatározta, a vételre vonatkozólag megkötött s jóváhagyás végett bemutatott adásvételi szerződést ezen határozattal elfogadván, jóváhagyta s igazgatót meghatalmazta, hogy azt a társulat nevében s megbízásából aláírja s a szerződésre — ezen határozatra hivatkozással — a jóváhagyási záradékot fejlegyezze s általában az adásvételi ügyeket teljesen lebonyolítsa; — ugyancsak fenti célból a t. választmány által pártolólag előterjesztett építkezési tervet s költségvetést elfogadta s jóváhagyás végett a nagym. m. kir. földm. miniszter urhoz felterjeszteni rendelte azzal, hogy a remélt jóváhagyás leérkezése után az építkezés foganatosítása érdekében a választmány által kiküldött bizottság, a szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg. Végül ugyancsak a választmányi javaslat elfogadásával a vételár kifizetése s az építkezési költségek fedezhetése végett megengedtetik, hogy a magyar földhitelintézetől a nála letétben levő értékpapirokra előleg vétessék s ezen előlegkölcsön mimódoni rendezése végett annak idejére javaslat terjesztendő elő.

* **Husz éves találkozó.** Az 1879—80. iskolai évben érettségi vizsgálatot tett tanulók találkozóra készülnek, melynek sikere már biztosítva van. Egyre érkeznek ugyanis az ország minden részéből a levelek, a melyek-

ben a hajdani osztálytársak örömmel jelentkeznek a részvételre, többek között Némethy Károly min. orsz. tanácsos, Hajdu József, gr. Teleki Sándor orsz. képviselő, dr. Frater Imre biharmegyei kórházi főorvos stb. feltétlenül megígérték eljövételüket. A helybeli előkészítők, Kolbenhayer Kálmán kir. törv. bíró és Kardos Albert főreális, tanár pünkösöd második napjára lüzték ki a találkozót, melynek részleteire nézve ugyancsak ők szolgálnak az érdeklődőknek szives felvilágosítással.

* **Küldöttség Zsigmond Sándor egyházkerületi főjegyzőnél.** Sz o l n o k y Gerzson h.-bőszörményi ev. ref. lelkész vezetése mellett mint egy 30 tagu küldöttség kereste fel Debreczenben Z s i g m o n d Sándor esperest, a tiszántuli ev. ref. egyházkerület főjegyzőjét. A küldöttség a h.-bőszörményi egyháztanács határozatahoz képest felkérte Z s i g m o n d Sándort a bőszörményi lelkészi állás elfogadására. Z s i g m o n d Sándor, mint h.-bőszörményi level zónk írja, biztató választ adott a küldöttségnek s most a bőszörményiek örömmel remelik, hogy megnyerik papjukat a közszeretben a fő esperest, a kiváló egyházi szónokot.

* **A kereskedelmi és iparkamara palotája.** A kereskedelmi és iparkamara palotatervet és költségvetését és kereskedelemügyi miniszter jóváhagyta. Most arról értesülünk, hogy a díszes palota építésére a kereskedelmi és iparkamara nem hirdet nyilvános pályázatot, hanem, hogy a megoldást, vagyis az építkezést stítesse, rövid uton fogja felszólítani a debreczeni építészeket, hogy ajánlatukat nyujtsák be. Az ajánlatok felelt hányarosan határoznak, hogy az építkezés annál gyorsabban megkezdhető legyen.

* **A 9-ik gyógyszerár.** Debreczenben egy új gyógyszerár felállítása érdekében régebben megtették a szükséges intézkedéseket. Az új gyógyszerár elnyerésére a debreczeni gyógyszereszek Gaszner Kálmánt ajánlották s érdekében azzal irták fel a gyógyszereszek orsz. egyesületéhez, hogy az egyesület illetékes helyen őt ajánlja és támogassa. Gaszner Kálmán debreczeni ifju praxisának jó részét Debreczenben folytatta s a szakirodalom terén is sikerrel működik.

* **Egyházkerületi bizottsági gyűlés.** Holnap veszi kezdetét a tiszántuli ev. ref. egyházkerület gyűlése. A mai nap folyamán úgy délelőtt mint delután, bizottsági gyűlések tartatnak, hol a legfontosabb tárgyak kerülnek előleges megbeszélés alá.

Lelkészi jubileum. Bekés, szerény munkálkodásához illoleg szerény körben, minden zaj nélkül ünnepelte meg Bartók Károly az elmúlt heten patóházi ev. ref. Dr. Bartók Jenő nyi egyházi ev. ref. lelkész atyja lelkészkedésének 30-ik évfordulóját. Hívei azonban méltó kifejezésre juttatták ez alkalommal vele szemben a köztisztelést é: szeretetet, melyet tevékenységével, buzgóságával s jóságával kieldemelt. Mi pedig az egyház forró óhajtatásához csatoljuk a magunkét, hogy evek során át legyen legeltetője a nyájnak, melyet az Ur rea bizott!

* **A névmagyarosítás gyorsítása.** Gulner Gyula belügym. államtitkár intézkedéséből jun. 1-től kezdve a névmagyarosítási folyamatokat a belügyminiszteriumban külön osztály fogja átvizsgálni, a minek az lesz az eredménye, hogy a névmagyarosítási ügyeket késedelem nélkül fogják elintézni. Szükséges azonban, hogy a folyamatok már a borítékon jelezzék kerésüket, mert csak így érhető el, hogy a kérvény egyenesen az illető osztályhoz jusson.

* **B. Ruzsinszky Ilona Debreczenben.** B. Ruzsinszky Ilona a debreczeni közönség ünnepelt kedvencze tudvalevőleg szünidejét Debreczenben tölti. A kiváló művész nő még ki sem pihenhetett az elmúlt fényes aradi szinghái szezon fáradaimait, mikor a Debreczeni Kerékpáregylet elnöksége felkérte, hogy hángversenyyel egybekötött műkedvelői előadásán néhány énekszámval működjek közre. A ki-

való énekesnő a nemes cél iránti tekintetből szívesen tett eleget a kérelemnek s holnap a hangversenyen alkalmat lesz élvezni a közönségnek B. Ruzsinszky Ilona szép hangját. Reméljük, hogy a hangverseny tele színház előtt fog lefolyni.

* Budavára bevételének évfordulója.

A főváros hazafias polgár-ága méltó módon ünnepli meg Budavára bevételének ez idei ötvenkettedik évfordulóját. Az ünnep május 20-án délután 3 órakor lesz a budai temetőben a honvédsiroknál. Az ünnepély a budapesti polgári dalkör énekével kezdődik, a mely után több beszéd és szavaltat lesz. Végül a reformátusok dalköre s a budapesti asztalossegédek beegyező és önképző egyesületének dalárdája énekel. A gyülekezés fel 3-kor lesz a budai Horváth kertben. Este 7 órakor a budai színházban diszeldadás lesz, mely alkalommal az öreg honvedek tiszteletére az »Aranylakodalmos« kerül színre.

* **A Margit fürdő nyári szezonja** is nem sokára itt lesz, csak ez a komor barátságos időjárás érne már véget, mert ez még azt a kellemes szórakozást is késlelteti, a mit az embernek nyári szezonban a Margit fürdő nyújt. ... ha az ember itt kora reggel megfürdik s a fürdőnek kényelemmel berendezett szórakozó termében végig nyújtózik a pamlagon s bekecsegtet magába egy kordiniót és egy-két pohár sört s a reggeli lapok atalvasgatása mellett egy-két hosszú negyed óráig az imádott heverés puha élén kipihen magát: önkénytelenül a boldogság érzetét élteti a régi frázist mormolva elszája: »S o h s e h a l u n k meg! Este pedig visszater az ember ismét a Margit fürdő vendéglő és mulató helyiségebe és ott »vig zenező« — jó bor mellett feltalálja legkedvesebb mulató pajtasait, kik a nap fáradságát kipihen s elfeledni ezen a legkellemesebb helyen összejötték. A Margit fürdő így teszi kellemessé a hőséggel tikasztó nyarat Debreczenben ... itt szórakozást talál az ember reggel-este, vagy ha úgy tetszik reggeltől-estig. A ki pedig annyira kedvence a »Boldog Isteneknek« hogy a nagy a erdő közelébe Villája és szőlője is van, a Margit fürdőből egy kellemes rövid sétára van szüksége supán, hogy szóló lugasához mehessen. Oh kellemes nyári szezon! Oh Margit fürdő élvezetek drága szezonja, minél hamarabb jöjjön el a te országod!

* **Betörés a színházba.** Kolozsvárról írja levelezőnk, hogy tegnap délután valami szemfüles ember, ki jól ismeri a színház minden zugát betört a nemzeti színházba. — A napi kasszához nem sok bizalma volt, azért a cukrászdát szemelte ki. Be is tört oda, felcsiztette az üveges szekrényt és a benne levő 17 forintot elvitte.

* **Holland újság a magyar kiállításról.** Az amszterdami Handelsblad, a legnagyobb németalföldi politikai napilap, párisi levelezője, Louis Israëls dr. tollából cikket közöl a magyar kiállításról. Miután konstátálta azt a nagy haladást, melyet Magyarország az utóbbi három évtizedben tett, történelmi kiállításunkról szól nagy elismeréssel. Az érdekes cikk vége így szól: Miért helyeztél olyan nagy súlyt Magyarországra, hogy történelmi gazdag emlékeit bemutassa Párisban? Miért hozta ide régi művészetének kincseit, nagy múltjának relikviáit, történelmi okiratokat, meghódított zászlókat és több száz éves pénzügyteményeket? Az ilyen kincseket nem igen szokták az ország hátárain kívül vinni. Mindennek oka az, hogy Magyarország ezáltal először vesz részt hivatalosan a világkiállításokon. Megakartá tehát mutatni hogy az Árpádok ezer éves uralma nem párvan ü uralom, de büszkéen bivatkozik egy gazdag történelmi múlt. Ezt a célt szolgálja sikeresen a Szajna-parti magyar pavilon, mely a nemzetek utcájának egyik leggyönyörűbb méltóbb látványosa.

* Jövőheti bűnügyi végtárgyalások

1900-ik év május hó 14-én hétfőn O Tóth Imre ellen, magán okirathamisításért, a vádat a kir. ügyész elejtette, felmentett. Szívós Gábor ellen, lopás büntetéseért, a vádat a kir. ügyész elejtette, felmentett, Goldberger Nathan s társa ellen, közokirathamisításért a vádat a kir. ügyész elejtette, felmentett. Vad Mihály ellen, s. t. sértés büntetéseért, 3 napi fogház és 10 kor. jogerős, Adám Julianna s társa ellen, gond. okozott emberölés vétségéért, a vádat a kir. ügyész elejtette felmentett, Csak Tóth Imre ítéltetett e 20 koronaig. Majus hó 16-án szerdán. Komjái Maria s társa ellen, orgazd. bűn etéért, Papp Jánosé ellen, gond. okozott emberölés vétegeért. Braun György s társa ellen, gond. okoz. s. t. sértés vétegeért. Majus 17-én csütörtökon, Nagy Viláld s társa ellen, s. t. sértés vétege. Sulyak János s társa ellen, rágalmasz vétegeért, Bagosi Imre s társa ellen, zsarolás vétegeért. Majus hó 18-án péteken, Rózsa István ellen, s. t. sértés büntetéseért, Fazekas József ellen, lopás büntetéseért.

* A román ifjuság készülődése.

A román iftinaag nagyban készülődik az agzustusban tartandó párisi diákkongresszusra, ahol erős támadást akarnak intézni a magyarok ellen. Mint a Tribuna értesül a román ligának Párisban levő tagjai, a román kérdérsokról e odáson tartanak, amelyeket összegyűjtve. A román kérdés Erdélyben czimen egy kötetben ki fogják adni és a kongresszus alkalmával a jelenlevők közt szétosztják.

* Kitüntetés.

Pergár Károly a debreczeni vambivatal volt érdemes vezetőjének azon alkalomból, hogy a fővámszedői állásából saját kérelmére nyugdija meg, ó felsége a sok évi hű szolgálat élismeréseül a koronás arany erpem keresztet adományozta.

* A Kerékpárosok műkedvelői előadására

a beépti jegyek e hó 16-án (Szerdán) délelőt 10—12-ig és délután 5 óratól kezdve a színház pénztárnál válthatók.

* A nagybányai ev. ref. egyházmegye

tavaszi közgyűlésén felbontott szavazatok a Gergely Károly halálával megürült egyházmegyei főjegyzői és tanácsbírói állás Szabó József aranyos-meggyesi lelkésznek juttatták, aki mellesleg legyen megemlítve Ferenczy Gyula debreczeni akad. tanárnak sógora és Debreczen városának szülötte.

* Verekedő pékek.

Tegnap este a Csapó utca 49. szám alatt lakó Debreczeni Sándor és Maxim Mihály péklegények, valami csekélység miatt összeszólkoztak. A szóváltás mind hevesebbé vált, míg Végre Maxim rárohant társára és azt a földre teperte. Debreczeni minden erőlködése; hogy Maxim kezei közül szabadulhasson, hasztalan volt. A heves küzdelemben zsebkését előrántotta, azt a Maxim mellébe dőfte. Maxim segélykiáltásaira összefutott a ház nép is, hamar rendőrt hívtak, ki a két dulakodót a rendőrségre szállította. Maxim sebét dr. Varga Emil kerületi orvos megvizsgálta, s azt csak könnyebb sérülésnek találta, mely három-négy nap alatt begyógyul.

* Az akaratos szultán.

Frankfurton át nevezetes hír terjed, a török fővárosból, a mely kis összekocczanásról ad számot a porta és az osztrak magyar monarchia konstantinápolyi képviselője között. A portának már jóval ezelőtt bejelentették, hogy Giessl báró az osztrak-magyar katonai attasé Örményországba és Kurdisztánba fog utazni. A bejelentést tudomásul vették, de a porta most megtagadta az iradé kiadását. Calice báró nagykövet tiltakozott az eljárás ellen, és kijelentette a portának, hogy Giessl báró az iradé nélkül is azonnal utra kél, de ha utjában barmiféle baj, vagy kelemetenség éri, Ausztria-Magyarország a portát teszi érte felelősé. Az ügy ezzel még nincs befejezve, mert lehet, hogy most engedni fog a szultán.

* Mohamedánok a karzaton.

Ha a törvénynek és a koronázó eskünek az a passzusát, a mely szerint a magyar birodalom egykori tartományai visszafoglalandók, végre lehetn hajtani: akkor a képviselőháznak nem a karzatán ülnének a bosnyák és hercegöcz bégek, Allahnak érdemes szolgái, igaz hívő muzulmánok, hanem a képviselőház tanács-termeben, mint tisztelt honatyák. Tegnap nyolcz darab érdemes bég és kereskedő ült a Ház egyik karzaton, mind a nyolcz igazhívő muzlim, négy Boszniából és négy Hercegovinából. A nyolcz turbanos, feszes ur azért jött Budapestre, hogy kérvényt adjanak be a magyar királyhoz. Ebben a kérvényben elmondják, hogy a Kallay Béni ur osztrak közigazgatási tisztviselői ott a hegyek közt annyira mindenképpen zaklatják a mohamedán lakoságot, hogy tömegesen vándorolnak ki nagy Törökországba, Mohamed utódjának a nagy padisahnak a birodalmába. Blaskovich Sándor és Dedovich képviselők fölmentek hozzájuk s meghallgatták a panaszaikat.

* Debreczeni bábák megrendszabályozása.

A babakról van szó, a gólyanénikékről, mindnyájunk első ismerőseiről. Kevesen vannak, pedig — hala Istennek — sokra volna szükségünk, tudvalevő, hogy kevés olyan igazi szuverén van, mint a nagy Napoleon, aki mindjárt születésekor kimutatta, autokrata voltát s nem vette igénybe mindnyájunk első ismerőseinek becses szolgálatait. Valóban nagyszükségünk van a gólyanénikékre. Annnyira, hogy még az oklevél nélkül működőknek is meg kell kegyelmeznünk. Ezek azok a bizonyos, főorvosi képesítéssel bíró czedulas bábák, amilyen a legtöbb faluban van. A belügyminisztériumban utóbbi időben foglalkoztak avval a kérdéssel, hogy az oklevél nélkül működő bábák kelő kiképzésben részesüljenek. Erre vonatkozólag ma érkezett Hajdu vármegye és Debreczen város törvényhatóságaihoz egy terjedelmes leirat. A miniszter elhatározta hogy az oklevél nélkül működő czedulas bábák részére a bábaképző intézetekkel bíró helyeken rövid tanfolyamokat rendez, melynek elvégzése szolgál jövőre a bábáság folytatására jogosítványul. Ezekre tanfolyamokra minden község küldhet valakit, aki bábáságot óhajtt folytatni. A szokasos kellekeken kikötés van: a tul nem haladott negyven esztendő. — Egyszermind felkéri a leirat a törvényhatóságokat az ebben az ügyben szükséges intézkedésekre. — Kéltatásaink vannak tehát rá, hogy a gólyanénik rokon-szenves csoportja még népeesebb lesz. Csak most már a magyar anyak legyenek rajta, hogy kellé dolgot adjanak neki.

* Joubert autogramma.

Londonban egy nyilvános autogrammárvetésen öt font sterling és 10 sillingért vettek meg az elhunyt Joubert tábornok pár sor kézírását. Ez az ár meglehetősen magas, ha tekintetbe vesszük, hogy ugyancsak azou az árverésen Gladstone kézírásáért 12 sillinget adtak, a valessi herceg kézírásáért 5 sillinget, Cornelius Herzéért 6 sillinget, Chamberlainéért pedig nem egész 2 sillinget.

* Des Combes Henrik ügyvéd, irodáját a debreczeni első Takarékpénztárnak Kocsuth-utczai 3. sz. alatti házába, a keresztépület első emeletére tette át.

Már 3 huzáson át nem huzták ki a következő es ná am eredeti árban kapható osztály sorsjegyeket: 13998, 14000, 14100, 14098, 14099, 21299, 21300, 25001, 38679, 80, 81, 39093, 94, 95, 96, 97, 39107, 8, 9, 10, 43823, 24, 25, 26, 44430, 31, 33, 34, 64790, 91, 65945, 66702, 3, 5, 66727, 77971, 87806, 90423, 24, 90461, 99799, 99899.

Huzás holnapután.

Tisztelettel Schwartz Dániel a »Bika« szálló épületében.

Tanács betegeknek.

Valamelyes betegségben szenvedő egyének habelfaradtak haszontalan szereket szedni, forduljanak a *Hotel de la Médecine Nouvelle* (17. évfolyam), 19. rue de Lisbonne Paris-hoz és kérjenek **német illusztrált brosurát, mely franco és ingyen** küldetik meg. Ezen röpirat világos attekintést nyújt a vitalistikus gyógytanról, valamint utasítást tartalmaz a következő betegségek pontos külső *kezelésére*: a légzési szervek, a gyomor, a máj, a vese, a bőr, dagadtok, rákbajok, köszvény, mint szintén idült gyógyíthatatlannak minősített idegbetegségek, rheuma, ideggyengeség, neurasthénia, bénaság stb. A konzultációk minden nyelven **ingyen** adatnak. Az orvosi levelező-osztály Doktor PÉRADON és DUMAS urak, a párisi orvosi fakultás tagjai, vezetése alatt áll.

Tárgysorozat

a tiszántúli egyházkerület május 16. napján kezdődő közgyűlése.

1. Megnyitó ima.
2. Alakulás, tagok számbavétele.
3. A meg nem jelenek bejelentése.
4. Csernák István esperes; Krüzsely Balint m. szigeti jogtanár, Menyhart János debr főisk., Bakóczy Jh.-bőszörményi lelkész halála.
5. Izsák Dezső szatmári gondnok bucsujalemondása a konventi tagságról.
6. A szatmári egyházmegyei gondnok választásáról, Szegedi Antal gondnok bemutatása.
7. Bizottság: a) Az Andaházi-Szilágyi intézeti számadás felülvizsgálására. b) A gyűlés folyamán elrendelt szavazat összeszámolására.
8. A f. év április 24-én tartott konventi ülésről tett ügyek és pedig: a) 10. sz. 2. § a gyamintézet juttatásáról, b) 10. sz. 8. a nyugdíj-intézet felállításáról, c) 16., 17. sz. a főiskolai adattár és törzskönyv beadási határidejéről, d) 21. sz. az iskolai számadások felterjesztéséről, e) 38. sz. a gimn. tanárok egyházas szellemű működéséről, f) 43. sz. a szervezendő állami theol. egyetemről, g) 47. Töke-szegélyre felvett egyházak megnevezése, h) 53. a töke-szegély felhasználásának módjairól, i) 60. sz. az államsegély felemelése tárgyában, l) 67. j. a 91., 762. és 96,699/899. sz. miniszteri leiratok rendelkező részeit közli, m) 67. d. a fizetés kiegészítése ügyét a kerület kerületi kezébe teszi le, n) 69. sz. az énekügyi kiadások a szokott konventi költség szerinti fedezetet rendel el.
9. Jelentés az egyházkerület 1899. évi számadásának megvizsgálásáról.
10. Jelentés a nyiregyháza leány-internátus segélyezéséről.
11. Jelentés az egyházak töke-szegélyéről.
12. Jelentés a zsolttár készlet számbavételéről.
13. Jelentés a «Révész Imre emlék» felhasználása tárgyában.
14. Jelentés az Andaházy-Szilágyi intézet 1899/1900 évi vezetésebb eseményeiről.
15. Jelentés az intézet számadása megvizsgálásáról.
16. Jelentés és felvétel az intézet apoltjai közé.
17. Jelentés az egyházkerületi misszió bizottságtól.
18. Meghívó a székesfehérvári Vörösmarthy ünnepre.
19. Jelentés a Meszlényi szatmári püspök válaszárol, az ev. ref. leány növendékek vallásos oktatása tárgyában.
20. A közoktatási miniszter leiratai: a) A debreczeni körben megjelent nyomtatványokat, a főiskolai könyvtárnak felajánlása. b) Tanítói fizetés kiegészítéséről, c) Tanítói korporációról, d) Lelkeszi fizetés kiegészítéséről, e) Oláh Gyula «Az ember és az egészség» című munka tárgyában, f) Fűvészkerti számadás tárgyában.
21. Jelentés a tanító képességi vizsgákról.

22. Jelentés az új-banovcei misszióról.
23. Hajdu Zsigmond püspöki titkár kérelme fizetésnek megújítása iránt.

24. Az esperesi kar előterjesztései: a) A tanító választás és változásokról, b) Az állami segély ezutáni felhasználásáról, c) Az egyházi adó s hasonló tartozások behajtásáról, d) A vakokat segítő egyesület támogatásáról, e) Egységes lythurgia, kapcsolatban a debreczeni lelkészi karnak, az urvacsorai szertartás megrövidítése iránt tett indítványával.

25. Szalai Béla orgona készítő gyáros partolást kér.

26. Az államsegély egyharmadának a gyámoldak részére kiadása tárgyában több egyházmegye nyilatkozik.

27. A makói egyház kérelme Gáspár L. s. elkész minősítvényének emelése tárgyában.

28. Népiszkolák államcsúszása iránti felterjesztések:

a) A bánya (Beregnyéből), b) A badalói (Beregny.) c) A bereg-somi (Beregny.) d) A csetfalvi (Beregny.) e) A mezővárii (Beregny.) f) A mező-tarpai (Beregny.) g) A rakóczi-i (Heves N.-Kunság) h) A szentleány-falvi (Szabolcs) i) Az elesdi (Biharm.) k) Az ujfehértői (F.-Szabolcs.)

29. A munkási lelkész folyamodása, hogy csak egy segély lelkész díjja hozott levonásba az ő fizetés kiegészítésénél.

30. A bilkei misszió lelkész segélyét 200 koronával emeltetni kéri.

31. A bihari egyházmegye a presbyterek hivatását kimerítőleg tárgyaló füzet szerkesztésére kér intézkedést.

32. Ugyanazon egyházmegye, a nagyvárad leányintézet 10 évre ajánlott segélyét állandósítani kéri.

33. Ugyanaz, a hivatalból kiállítandó családtervezők tárgyában elvitatározatot kér.

34. Ugyanaz a csökmői egyháznak iskolai fenntartása érdekében államsegélyt kérő folyamodványát pártolólaj terjeszti fel.

35. A debreczeni egyházmegye a sámsóni «egyházfenytéki» szabályzatot megerősíti. Ez ellen fellebbez Dicsőfi József debreczeni lelkész.

36. Ugyanaz, a vallástani tanácsról jelent.

37. Az érmelléki egyházmegye a lelkészi árvaház tárgyában jelent.

38. Ugyanaz, a lelkészi nyugdíjintézet felállítására tárgyában kérvényez.

39. A felső szabolcsi egyházmegye a kerkesi megválasztott lelkész fizetése kiegészítése iránt kér lépéseket tételni.

40. Ugyanaz, a baptisták terjeszkedése ellen intézkedést kér.

41. Ugyanaz, a nyiregyházi leányintézet érdekeiben, több tökéje s az államsegély ide felhasználását kéri. Adományokat e célra jelent.

42. Ugyanaz, a régi tankönyvek árából fent levő téves hátrány törlését kéri.

43. Ugyanaz, a Nyír-Bogáton, özv. E. Mózes Andrasné által tett alapítványt bejelenti.

44. A heves-nagy-kunsági egyházmegye-ből Mező-Túr, kéri az iskolás gyermekek temetésre járhatását engedélyezni.

45. A máramaros-ugocsi egyházmegye az Apafi-sóalag egy részének hogyan lett felhasználásáról jelent. — Takács Lajos misszió lelkész kérelme ugyane tárgyban.

46. Ugyanaz, a tiszta-ujlaki 3000 ftos töke-szegély meg ez évben folyosítását kéri.

47. Ugyanaz, felterjeszti a tekeházi lelkész kérvényét, a királybázi állami iskolákban végzett vallástani tanács, uti általány vagy tiszteletdíj kieszközölése iránt.

48. A nagybányai egyház, a szatmári felső leányiskola segélyezése tárgyában nyilatkozik.

49. Ugyanaz, a lelkészi nyugdíjintézet felállítására iránt kérelmez.

50. A nagy-szalontai egyház, a n.-várad tanítónőképzése iránt jelent.

51. A szatmári egyház, az állami dotáció felemelése tárgyában felterjesztést tesz.

52. Ugyanaz, az urai misszió segély állandósítását kéri.

53. Ugyanaz, az adásvételi szerződéseknek, illetékszabás végett, az egyház. jegyzői hivatal által leendő bemutatását kéri.

54. Ugyanaz, felterjeszti Tóth Benedek cs.-ujfalui lelkész kérvényét, hogy részére az urai misszió lelkész javára adott 150 ft egészben kiadassék.

Vége köv-

Beszéd.

3 látható és 3 láthatatlan urról.

Kinyílt az élet. Az almafákon a nyári rág volt, hogy az ágak csakugy hajladoztak a kellemes teher alatt. Hasonlatosképpen voltak a körték is; — egyszóval kedvezően mutatkozott minden.

A gyümölcspiacon az egyik lebotolt akác árnyéktalanságában az egyik kofa éppen fogadást ajánlott a másiknak az idej gyümölcs-termesre nézvést. Azt mondta az egyik, hogy az idén tömérdek szilva lesz; a másik meg azt bizonyította hogy díó lesz tömérdek. Tisztelettel amlított halván e versengést, megmagyarázta az illetőknek, hogy sem a szilva sem a díó nem tömérdek, hanem Tömérdek egy jeles poeta, a Kisfaludy társaság tagja. Ez persze a tisztelt kefaasszonyoknak magas volt s nem értettek meg.

Ez azonban nem gátolta az almafákat abban, hogy tovább virágozzanak s bőterméssel áltassák a nagy közönséget. Városunk polgármestere ki éppen a tulvilági Molár papától kapott egy nyílt levelet, melyben erősen kikelt az öreg az ellen, hogy az e viági nyílt levelekkel minék haborítják az ő siri nyugalmát, — már előre látta a debreczeni árucarnok gyümölcsészeti osztályát s igazat adott Molár papának.

De történt még más is. A vasuti étterembe három ur toppant be. Az egyik magas volt és kövér, a másik magas volt és sovány, a harmadik pedig alacsony volt, kövér volt és mosolygós.

Tíz órával kínálták őket s ők tízóraira francia almát és olasz körte kértek. Az étterembe volt egy angol hölgy, az elájult mikor látta hogy éhgyomorral almát esznek az urak.

A vendéglős tört olasz nyelven megmagyarázta az angol hölgynek, hogy ezek nyári ruhában és pomológiaiában utaznak.

Itt azonban már nem folytathatta tovább, mert az angol hölgy, megint elájult.

A három ur közül így szólt az egyik: — Ha az idén beüt a gyümölcsstermes, a városnak még nagyobb kedve lesz a gyümölcsészethez.

És így szólt a másik ur: — Merget veszek rá, hogy az idén dögivel lesz a gyümölcs.

— Én nem veszek rá merget mondta a harmadik, mert ez már cikker.

Igy versengenek egymással a három látható urak, aztán beültek a kupétába s a felső ülésen játszottak egy alsóst.

Míg zugva, zakatolva tova robogott velük a vonat, amonnan a Mátra felől megindul egy láthatatlan ur. Ejtött Debrecenbe duzzogva, haragoson, mert odahaza valószínűleg összehorgolt a feleségével. Elment a magas és kövér ur lakására. Nem találta otthon, — hátrahagyta a vizitkártyáját.

Másnap, szintén a németseg felől megérkezett egy másik láthatatlan ur. Szekánt volt ez, mint valami tizenhárompróbas anyós. Kereste a magas és sovány urat. Nem találta otthon. Lakásán hagyta névjegyet.

Harmadnap, szintén a két előbbi fészkből utnak kelt a harmadik láthatatlan. Ha hangja lett volna, ez már kutyateremtettézt volna is. Kereste az alacsony kövér és mosolygós urat. Nem találta, kertjének a lezkerítésén bagyta a névjegyet.

A három látható ur ezek után visszaérkezett. Hogy mit végeztek, titok. De annyi szent, hogy mikor az ügyek megbeszélésére összejöttek a magas és kövér ur, meg az alacsony, kövér és mosolygós rettenetesen czviderek voltak.

— Valaki járt nálam szólt az egyik.

Bizonyos gazember Pongráz. Tönkretette a gyümölcsömet Ő. m. a. f.

— Nálam meg a kutyamajon soványodott Szervátz kaslatot. Az aldóját aligha lesz gyümölcsstermés az idén.

A harmadik látható ur Bonifácznak névjegyét vette ki a zsebéből.

— Nálam meg ez járt, — de becsapódott mert nincs gyümölcsöm.

... A két gyümölcsös ur irigykedve nézett a gyümölcsöstenre.

IRODALOM.

Huszadik Század. Gazdag tartalommal jelent meg a „Huszadik Század” czim alatt dr. Gratz Gusztáv szerkesztésében kiadott társadalomtudományi havi szemle ötödik száma is. A szám fölötté érdekes cikkeknek sorozatából kiemeljük dr. Moravcsik Ernő Emil egyetemi tanár cikkét, ki az iszakosság ellen való védekezés eszközeit tárgyalja és sok megszívlelendő dolgot mond el. Dr. Kiss Albert jogtanár egy tartalmas dolgozatban a sociologia és a magánjog közti viszonyról szóló cikkében oly kérdéseket tárgyal, melyek nálunk eddig igen kevés figyelemre lettek méltatva és a melyek ugy a jogaszi, mint a philosophiai körök figyelmét a legnagyobb mértékben megérdemlik. Dr. Pap Tibor marmaros-szigeti jogtanár folytatja és befejezi fejtegetéseit a parlamentarismusról és a parlamenti rendszer több érezhető hiányára mutat rá. Két anonim cikkben számos érdekes adatot találunk a modern Franciaország történeti fejlődéséről (1870 óta) és a feminista mozgalomról, egy Elemér Oszkar név alatt megjelent cikk pedig a Bodnar Zsigmond által vitatott philosophiai álláspont tarthatatlanságát mutatja ki. A „Tudományos Szemlék” rovatában közzéemelvek találunk a magyar magánjog codificációjáról (Befejező cikk), az állami művészetpártolásról, Mayr gazdasági erkölcskatéjáról, Scharling Bankpolitikájáról és Hackelnek az ember eredetéről szóló felolvasásáról; dr. Farkas Géza Kemény Ferencz egy dolgozatát, dr. Lessner Richárd Somogyi Manó socialpolitikai tanulmányait ismerteti. A füzetet ismét kortörénelmi szemle zárja be, mely április havának politikai eseményeit tárgyalja. A szemle előfizetési ára félve félve 8 korona, egyes füzetek 1 korona 50 fillérbe kerülnek.

CSARNOK.

Magda.

Regény egy kötetben.

Írta: Sipos Béla.

(Folytatás.)

14.

Déri karját ajánlotta fel Magdának ugy kísérette a kocsiig.

A szobaleányt hazaküldték s egyenesen a Royal új termébe hajattak, hol már ekkor nagy társaság várta az ünöpelteket.

Harsány éljenzés zugta át a termet, a mikor Magda Déri karján belépett. Az ovációból kijutott Szaláncynak is, a ki szerényen meghúzódva követte Magdát és Dérit.

A társaságot ujságírók és színészek képezték. Harározott bohém jellege volt, s rögtön kitűnt, hogy nem a konvencionális

nagyképű stráber alakok hozták össze, hanem azok, a kik Déri Pal eddigi haladását, élénk figyelemmel és meleg rokonszenvvel kísérték.

Az asztalfőn Magda ült, jobbán pedig egy jószágos arcú öreg ur — Kehidai egyik tekintélyes budapesti szépirodalmi lapnak a szerkesztője.

Az öreg Kehidai volt az, ki Déri talentumát felismerte, s nagytekintélyének egész súlyával pozíciót biztosított neki.

Jóságát most a színpadi siker után is érezte. Szelid komoly, hangon mondta el kifogásait a vacsora alatt Dérinek.

— Latod öcsém, a te szép tehetséged nem arra való, hogy ezen a silány műfajon tékozzol el. Ez nem megy alkotásszámba, ez a pillanat számára van teremtve, neked érzened, tudnod kell, hogy minden ideged, minden

erzedek titakozik az ellen a mi leha és üres, mert különben meg kellene ragadnod egész írói multadat, a mely a pár év daczára is nagyon szép.

A te ma esti sikered egy tarka fényes szárnyú pillangóhoz hasonlít, melynek gyöngé életérő nélküli váza mitsem érne, ha színes csillogása nem gyönyörködte né a szemet.

Találtál egy tehetséges fiatal zeneszerzőt, ez az egyik csillogás, és egy új enekesnőt, a ki kedvességével, szeretetreméltóságával bővílte a közönséget, s ez a másik arany bimpör.

A váz maga, a te munkád, csak pár napi életű, noha tudom, hogy komoly ambíciózus munka eredménye.

Nem azért beszélek, hogy elvegyem kedvedet, de látod ez neked semmiféle sikert, jövőt megteremteni nem fog. Most forrongasz. Reális ember vagy. Egy egy munkadban már annyi új, annyi modern eszmet, problémát vetettél fel, hogy azokat rendszeresen, erős kézzel csoportosítva egész más komoly irányban tudnál haladni.

Teged a színpad megfog ölni. Először ideges természetted, nem fogja eltűnni annak apróbb érzékeny hoszantaszait, másrésről lelkedet megbénítja az a sok kicsinyes dolog, kufarkodás, üzérkedés, melynek előbb utóbb aldozata lesz.

— Folyt. köv. —

Bevitel Kínába.

A távol keletre irányuló kereskedelemre való tekintetből érdekes S h a n g h a i i főkonzulatusunk 1899. évi jelentésében a következőket írja: Egy sanghai-i nagy cég aranyozott kerettel bíró olcsó olaj festmények iránt érdeklődik.

Kísérletképpen nagyobb mennyiségű magyarországi vörösborok megrendelve, mely azonban még nem érkezett meg Ssanghaiba.

Egy magyarországi üvegyár kísérletet tett ivó poharaknak Ssanghaiba való bevitelével, melynek eredménye egyelőre még bevárandó.

Gummiáru, nevezetesen kisebb babuk sipkés szülékekkel, a bevitelben fokozódó mennyiségben szerepelnek, ezen cikk különösen Magyarországból kerül nagyobb mennyiségben bevitelre.

Sanghai-i gyógyszerárakban magyarországi keserűvíz is árusítatik.

Hajlitott fabutor, mely nagyobb részt a monarchiából vitetik be, ugy Ssanghaiban, mint a többi kínai kikötőben is igen kedvelt és a kínaiak által vásároltatik, minél fogva e cikk bevitelére a viszonyok igen kedvezők.

A magyarországi borok bevitelével az 1899. évben tett kísérlet eredménye nagyon kedvező volt. Magyar vörös borok bizonyos fajai Ssanghaiban a legjobban fogadtattak, áruk is megfelelőnek találtattott és az első próbamegrendelést több megrendelés követte. Csupan az sajnálatos, hogy a törési százalék többször igen nagy volt; így egy küldeménynél a törés 30%-ot tett.

Főkonzulatusunk kiviteli cégeink figyelmébe ajánlja, hogy a Kínába küldött leveleket v i a S u e z e s e n e, mint az gyakran történik, via Amerika címézzék, — hogy a levelboeíték erős papirosból legyen, mivel Ssanghaiba a levelek gyakran sérült állapotban érkeznek, — hogy a főkonzulatusnak szóló leveleket a konzulatusi hivatalhoz intézzék, nem pedig a hivatalfőnök személyéhez, — hogy a levelben a konzulatus hivatalos iratainak számára hivatkozás történjék és végre, hogy a mintaküldemények nagyon gondosan csomagolandók.

Clayton & Shuttleworth
 mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 83. sz.
 által a legújnyosabb árak mellett ajánljuk:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
 továbbá járgány-cséplőgépek, jóhars-cséplők, tisztító-rostálók, aratógépek, szénagyújtók, boronák.

Columbia-Drill
 legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egytámas acél-ékek.

3- és 3-vasú ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kind. nistra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
 • locomobil- és cséplőgép-gyára.

Selyem-Blousok 2 frt 40 krtól

feljebb! — 4 meter — póstáber és vámmmentesen szállítva! Minták kivájasztásra, nem különben fekete, fehér és színes. Henneberg-selyem blousok és ruhákra alkalmas 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik!
Henneberg G., selyemgyáros, Zürichben.
 Cs. és kir. udvari-szállító.

Sertés vásár.

Kőbányai sertés piac. máj. 14. Magyar elsőrendű Öreg nehez (paronként 400 kgm felüli 46-48 kr. Közép p. kint 300-400 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban Fialat közép (paronként 251-320 kg. 50-51 kr. Fialat könnyű paronként 250 kg. sulyban 45¹/₂-50 krig. Szerbiai: Nehéz p. kint 260 kg. sulyban 48¹/₂-49 krig.

Sertés létszám: 1900. évi máj. hó 12. napján volt készlet 43343 darab, máj. 13. felhajtott 391 db, 1900 máj. 13-án elszállított 836 db, 14-ére maradt 42262 db. A hizott sertésüzlet irányzata lanya.

Budapesti gabonátözsde

máj. 15.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	kilós	Ár 100 kg.		kilós	100 kilogramm ára	
		frtől	frtíg		frtől	frtíg
Bánsági	0	76	7.65-7.95	80	08.—08.20	
"	"	77	7.70-07.—	81	08.05-08.30	
"	"	78	07.80-08.10	82	—	
Tiszavidéki	0	79	07.85-70.15	—	07.90-08.00	
"	"	76	7.60-7.70	80	07.95-0.810	
"	"	77	7.55-7.75	81	—	
Pest vidéki	0	78	07.70-07.80	82	00.00-08.00	
"	"	79	07.75-07.95	—	—08.30	
"	"	79	7.40-7.55	80	07.85-—	
Fehérmegyei	"	76	7.45-7.70	81	07.90-07.95	
"	"	78	7.65-7.90	82	7.80-08.00	
"	"	79	07.70-07.95	—	0.30-—	
Bácskai	0	76	7.45-07.55	80	00.—00.—	
"	"	77	7.65-7.90	81	00.00-00.—	
"	"	78	7.70-07.70	82	—00.—	
Északmag.	"	79	7.60-07.85	—	—	
"	"	79	0.00-0.00	80	—	
"	"	79	0.00-0.00	81	—	

	Min. hekt.-ben	Arkilogram
Ruzs elsőrendű	uj 70-72	6.50 6.90
" másodikrendű	uj —	6.40 6.50
Árpa takarmánynak	" 60-62	5.90 6.10
" égetni való	" 62-64	0.— 0.—
" serföldes	" 64-66	0.— 0.00
Zab	uj 39-41	5.35 5.45
Tengeri búza	uj —	4.85 5.20
" más nemű	" —	0.00 0.00
Ropcsa búza	uj —	12.00 12.50
Köles	" —	5.— 5.30

Tavaszi és nyári idény

1900.

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3.10 mtr. (frt 2.75, 3.70, 4.80 jó hossz, teljes uri öltönyt (kabát, nadrág, mellény) ad, ára csak — 6.— és 6.90 jobb — 7.75 finom — 8.65 finomabb — 10.— legfinomabb)

Egy szelvény fekete szalon öltönyhöz 10 frt, valamint felöltő, szövetek, turista-lódeneket, legfinomabb kamarnokat stb. stb. küld gyári áron a valódiságáról és szoltságáról jól ismert postai gyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. — Mintahú szállítást jótállás. A magánfelek előnytelmentesen: szöveteket közvetlenül fenti cégtől a gyárhelyiségből rendelni.

1.000.000KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50.000 nyeremény

JBGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
5 " "	30000
1 " "	25000
7 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	80
2900 " "	40
50,000 nyer. és jut. összegben	13.160,000

Rendelőlevél levágandó. TORÓK A. ÉS TÁRSA főelárusítók Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben (utánvételezni kérem) (postautalvánnyal küldöm.) A nem tetsző törlendő.

Pontos cím:

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek

egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50.000

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel huzzak ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160.000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervezési árai az I. osztályhoz:

egy nyolczad (¹/₈) frt —.75 vagyis 1.50 korona
 egy negyed (¹/₄) „ 1.50 „ 3.— „
 egy fél (¹/₂) „ 3.— „ 6.— „
 egy egész (¹/₁) „ 6.— „ 12.— „

utánvét mellett vagy az összeg előzetes be-
 küldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul.
 Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre tekintettel
 arra, hogy a húzások f. é. május hó 17. és
 18-án lesznek,

f. é. május hó 17-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.**BANKHÁZ**

BUDAPEST, V. Váci-körút 4/a.

Fiók: MUZEUM-KÖRUT 11.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül 3 millió koronát.

Üzleti könyvek,

csinos kiállításban, erős kötésben, igen jutányosan kaphatók

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában.

Nyomatott Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.